ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ଧନିରାମ ଲୁହାର

ଫେବୃଆରୀ 4,2004

[ଦୋରାଇସ୍ୱାମୀ ରାଜୁ ଏବଂ ଅରିଜିତ୍ ପଶାୟତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1973—ଧାରା 378 (3)—ଅନୁମତିକୁ ଆବେଦନ—ଦୋଷମୁକ୍ତିର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ—କୌଣସି କାରଣ ନଦେଇ ମନା କରିବା—ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧ ସ୍ୱୀକାର କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦୋଷମୁକ୍ତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା—ନିର୍ଣ୍ଣିତ : ଯଦି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣକୁ ପୁନଃତର୍ଜମା କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା—ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ପାଇଁ କାରଣ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା—ଓଡିଶା ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିନିୟମ 1972—ଧାରା 27 (1) (ଏ)-ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତିଗୁଡିକ ।

ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରେ ଜମି ଜବରଦଖଲ କରିଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିନିୟମ 1972 ର ଧାରା 27 (1) (ଏ) ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା-ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସି ଆର ପି ସି ର ଧାରା 313 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ବିବୃତିରେ ଜବରଦଖଲକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ସି ଆର ପି ସି ର ଧାରା 378 (3) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗିଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି କାରଣ ନଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ :1. ଯଦି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେଇଭଳି ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିନଥିଲେ ଯେପରି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ପ୍ରଥମ ପୁନଃବିଚାର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ, ନଥିରେ ଥିବା ସମଗ୍ର ପ୍ରମାଣକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ପୁନଃତର୍ଜମା କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଅପରାଧ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାର ଫଳାଫଳକୁ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଫେରାଇ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ତୁଚ୍ଛ ନଥିଲା ।

ସରକାରୀ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦସ୍ତାବିଜ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତର ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ ଆବେଦନରେ ବିଚାର ଆବଶ୍ୟକ କରେ ।

2.ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ନାମଞ୍ଜୁର କରିବା ନେଇ କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ନାହାନ୍ତି, ଏବଂ ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ମନେହୁଏ ଯେ ଅପିଲୀୟ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ଆଦେଶର ଘନିଷ୍ଠ ଯାଞ୍ଚ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହଜି ଯାଇଛି ଯାହା ସତ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିଛି । କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଆଦେଶର ସ୍ୱଷ୍ଟତା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରେ | ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱଷ୍ଟ ବିଚାର ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର କାରଣଗୁଡିକ, ଏହାର ଆଦେଶ ଯେତେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହେଉନା କାହିଁକି, ଏହାର ମନର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସୂଚିତ କରିବା ଉଚିତ୍ : ଆହୁରି ଅଧିକ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେତେବେଳେ ଏହାର ଆଦେଶ ଅଧିକ ଆପତ୍ତିର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥାଏ । କାରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପୋଷଣୀୟ କରିନାହିଁ ।

ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ବତ୍ତାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [2001] **10 ଏସ. ସି. ସି.** *607; ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ବନାମ ବିଥଲ ରାଓ ପ୍ରୀତିରାଓ ଚୱାନ, ଏ. ଆଇ.* **ଆର. (1982) ଏସ. ସି.** *1215; ଜବାହାର ଲାଲ ସିଂହ ବନାମ ନରେଶ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **[1987] 2 ଏସ. ସି.** *ସି. 222; ରାଜ କିଶୋର ଝା ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **(2003) 7 ସୁପ୍ରିମ୍ 152 ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ** *ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଭାଗ ସିଂହ, [2004] 1* **ଏସ. ସି. ସି. 547 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।**

ଅଲେକ୍ସଜାଣ୍ଡାର ମେସିନାରୀ (ଡୁଡଲି) ଲିମିଟେଡ ବନାମ କ୍ରାବ୍ଟ୍ରି, (1974) **ଆଇ. ସି. ଆର୍. 120 (ଏନ୍.** *ଆଇ. ଆର୍. ସି.) ଏବଂ ବ୍ରିନ୍ ବନାମ ଆମାଲଗାମେଟେଡ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ୟୁନିଅନ* **[1971] 1 ଅଲ୍ ଇ. ଆର୍. 1148, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଅପରାଧିକ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1166/1997

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1995 ମସିହାର ବିବିଧ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1122ର 1.2.96 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ଜନ କଲ୍ୟାଣ ଦାସ ।

ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତି **ଅରିଜିତ୍ ପଶାୟତ**ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସେହି ଆଦେଶର ବୈଧତା ଏବଂ ଯଥାର୍ଥତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ସଂହିତା') ର ଧାରା 378 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ମାଗିଥିବା ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । 1.2.1996 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

" ଆବେଦନ କରିବାର ଅନୁମତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି ।"

ବିଦ୍ୱାନ ଉପଖଣ୍ଡ ନ୍ୟାୟୀକ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ନୁଆପାଡା ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ଅନୁମତି ମାଗିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଧନୀରାମ ଲୁହାର (ଏଠାରେ 'ଅଭିଯୁକ୍ତ' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିନିୟମ, 1972 ର ଧାରା 27 (1) (କ) ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା-ଅଭିଯୁକ୍ତ ପଟିଡାଙ୍ଗର ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରେ ଚାଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ 5 ଏକର ଜମିକୁ ଜବରଦଖଲ କରିଥିଲେ। ସରକାରୀ ସାକ୍ଷୀମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ-ଅଭିଯୁକ୍ତ ସୁନାବେଡା ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଥିବା ଜମିକୁ ଜବରଦଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଜମିର ସ୍କେଚ୍ ମ୍ୟାପ୍ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଏକ ଗ୍ରହଣୀୟ ସ୍ଥିତି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କ ବିବୃତିରେ ଆଇନର ଧାରା 313 ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ ଜମିକୁ ଜବରଦଖଲ କରିଥିବା ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୱାନ ଏସ.ଡି.ଜେ.ମ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେବଳ ଜବରଦଖଲକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଅଧିନିୟମ 21 ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କଥିତ ଅଧିସୂଚନାର ପ୍ରାମାଣିକ ନକଲ ଦାଖଲ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥିଲା, ଯାହା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଅଧିସୂଚନା ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଏବଂ ଧାରା 21 ଏବଂ 22 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତା -ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବାର ଅଧିକାର ଥିଲା । ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ରାଜ୍ୟ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ଆବେଦନ ଅନୁମତି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲା ଯାହା ବିବାଦୀୟ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଅନୁଯାୟୀ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣକୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଇନର ସଠିକ୍ ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ପରାମର୍ଶଦାତା ଶ୍ରୀ ଜେ. କେ. ଦାସ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ମନା କରିବାର କାରଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସୂଚିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ; ବିଶେଷ କରି, ଯେତେବେଳେ ସାର୍ବଜନୀନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ଆଇନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଜଡିତ ଥିଲା | ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଉତ୍ତରଦାତା ଜ୍ଞାତ ସତ୍ତ୍ୱେ ହାଜର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନର ଅନୁମତି ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କାହିଁକି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ବୋଲି କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏପରି କୌଣସି କାରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଅରକ୍ଷଣୀୟ ଅଟେ । ଏହି ସଂହିତାର ଧାରା 378 ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବେଦନର ଅନୁମତି ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରେ । ଧାରା 378ର ଉପ-ଧାରା (1) ଏବଂ (3) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

" 378 (1) ଉପଧାରା (2) ରେ ଅନ୍ୟଥା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଏବଂ ଉପଧାରା (3) ଏବଂ (5) ର ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ଯେକୌଣସି ମାମଲାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବାର ମୂଳ କିମ୍ବା ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ହେବାର ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ସରକାରୀ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ।

(3) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନୁମତି ବ୍ୟତୀତ ଉପଧାରା (1) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମଗ୍ର ପ୍ରମାଣକୁ ଯତ୍ନର ସହ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ଏବଂ ତା 'ପରେ ଏକ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଯଦି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିନଥିଲେ, ଯେପରି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ପ୍ରଥମ ଆବେଦନ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବରେ, ରେକର୍ଡରେ ଥିବା ସମଗ୍ର ପ୍ରମାଣକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ପୁନଃ ତର୍ଜମା କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଅପରାଧ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାର ଫଳାଫଳକୁ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଫେରାଇ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ତୁଚ୍ଛ ନଥିଲା । ସରକାରୀ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦସ୍ତାବିଜ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତର ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ ଆବେଦନରେ ବିଚାର ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ମନା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ନାହାଁନ୍ତି, ଏବଂ ଏହି ସତ୍ୟ ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞ ଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯେ ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଦ୍ୱାରା, ଆବେଦନ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷ ମୁକ୍ତିର ଆଦେଶର ଘନିଷ୍ଠ ଯାଞ୍ଚ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହଜି ଯାଇଛି । ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକୁ ପରିଚାଳନା କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଅନେକ କିଛି ଇଚ୍ଛାଧୀନ ରଖିଥାଏ । କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଆଦେଶରେ ସ୍ପଷ୍ଟତା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରେ । ନ୍ୟାୟର ସ୍ପଷ୍ଟ ବିଚାର ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର କାରଣଗୁଡିକ, ଏହାର ଆଦେଶ ଯେତେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ହେଉନା କାହିଁକି, ଏହାର ମନର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସୂଚିତ କରିବା ଉଚିତ୍; ଯେତେବେଳେ ଏହାର ଆଦେଶ ଅଧିକ ଅତିରିକ୍ତ ଆପତ୍ତି ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ । କାରଣ ଅଭାବରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପୋଷଣୀୟ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ୟୁ. ପି. ବନାମ ବାଟାନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [2001] 10 ଏସ୍. ସି. ସି. 607ରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଦଶନ୍ଧି ପୂର୍ବେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ବନାମ ବିଟ୍ଠଲ ରାଓ ପ୍ରୀତିରାଓ ଚାୱାନ, ଏ. ଆଇ. ଆର. (1982) ଏସ. ସି. 1215 ମାମଲାରେ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ଏକ ବକ୍ତବ୍ୟ ଆଦେଶ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଭଳି ମାମଲାରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନ୍ୟାୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି । ଏହି *ମତକୁ ଜବାହାର ଲାଲ ସିଂହ ବନାମ ନରେଶ ସିଂହ ଏବଂ ଓଆରଏସ୍,* [1987] 2 ଏସ. ସି. ସି. 222 ରେ ପୁନର୍ବାର ଦୋହରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *ଦ୍ୱାରା ଆଇନର ଘୋଷଣା ଦ୍ୱାରା ପାଳନ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟିକ ଶୃଙ୍ଖଳା,* କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହେଉନା କାହିଁକି ଏପରିକି ଏହା ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 141 କୁ ବିସ୍ମରଣ କରି, 1950 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ସମ୍ବିଧାନ'), ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆକାରରେ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପସଂହାରର କାରଣ ହେଉଛି ହୃଦସ୍ପନ୍ଦନ, ଏବଂ ଏହା ବିନା ଏହା ନିର୍ଜୀବ ହୋଇଯାଏ |(ରାଜ କିଶୋର ଝା ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାମାନେ, (2003) 7 ସୁପ୍ରିମ୍ 152 ଦେଖନ୍ତୁ)।

ଏପରିକି ପ୍ରଶାସନିକ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲର୍ଡ ଡେନିଙ୍ଗ ଏମ୍. ଆର୍. ଇନ୍ ବ୍ରିନ୍ *ବନାମ ଆମାଲଗାମେଟେଡ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ୟୁନିଅନ୍* [1971] 1 ସମସ୍ତ ଇ. ଆର୍. 1148 ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ "କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉତ୍ତମ ପ୍ରଶାସନର ମୌଳିକତା ମଧ୍ଯରୁ ଗୋଟିଏ |"ଆଲେକ୍ସଜାଣ୍ଡର ମେସିନାରୀ (ଡୁଡଲେ) ଲିମିଟେଡ *ବନାମକ୍ରାବ୍ଟ୍ରି (1974) ଆଇ. ସି. ଆର୍.* 120 ଏନ୍. ଆଇ. ଆର୍. ସି. ଏହା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା :" କାରଣ ଦେବାରେ ବିଫଳତା ନ୍ୟାୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ସହିତ ସମାନ "। କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ବିବାଦ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କିମ୍ବା ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିବା ସହିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଜୀବନ୍ତ ସଂଯୋଗ | କାରଣଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟଗତତାକୁ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା ଦ୍ୱାରା ବଦଳାଇଥାଏ । କାରଣ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଏ ଯେ ଯଦି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ "ସ୍ଫିଙ୍କ୍ସର ଅଙ୍କୁରିତ ଚେହେରା" ପ୍ରକାଶ ପାଏ, ଏହା କରିପାରନ୍ତି, ତା'ର ନିରବତା ଦ୍ୱାରା, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ବୈଧତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ଅଦାଲତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅସମ୍ଭବ । ଯୁକ୍ତିର ଅଧିକାର ଏକ ସୁସ୍ଥ ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଂଶ; ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅତି କମ୍ ରେ କାରଣଗୁଡିକ ଯଥେଷ୍ଟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମନର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ପକ୍ଷ ଜାଣି ପାରିବେ ଯେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାହିଁକି ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇଛି । ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଆଦେଶର କାରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା; ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ହେଉଛି ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ଏକ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା | "ଏକ ସ୍ଫିଂକ୍ସର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଚେହେରା" ସାଧାରଣତଃ ନ୍ୟାୟିକ କିମ୍ବା ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ଅଟେ |

ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଥିତିକୁ ଆମେ *ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଭାଗ ସିଂହ, [2004] 1 ଏସ. ସି. ସି. 547ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ* କରିଛୁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ରାଜ୍ୟକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସୂଚନା ଦେବା ପରେ ଏହି ଆବେଦନ ଶୁଣାଣି କରିବେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ନହୋଇ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଫଏସଲା କରିବେ । ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

କେ. କେ. ଟି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ସ୍ୱିଡିଲ୍ ନାୟକ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।